

Samarbeidsavtale mellom Helse- og omsorgsdepartementet og KS om det videre arbeidet med Felles kommunal journal

Bakgrunn

Denne avtalen er forankret i konsultasjonsordningen mellom regjeringen og kommunesektoren, representert ved KS, og i «Samarbeidsavtale mellom Helse- og omsorgsdepartementet og KS om innføring av nasjonale e-helseløsninger i kommunene».

Felles kommunal journal-prosjektet (FKJ) er et samarbeidsprosjekt mellom Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), KS og følgende kommuner: Bergen, Bærum, Bodø, Hammerfest, Kristiansand, Ringsaker, Stavanger, Vinje og Oslo – heretter kalt samarbeidskommunene.

KS har etter samråd med samarbeidskommunene og HOD vedtatt å etablere et heleiet selskap, Felles kommunal journal interim AS, som vertsorganisasjon for samarbeidsprosjektet mellom stat og kommune om felles kommunal journal. HOD anerkjenner at ved etableringen av selskapet vurderes kravet i prop.1 (2021-2021) om etablering av et selskap med kommunalt majoritetseierskap, som en av forutsetningene for mottak av bevilgninger til samarbeidsprosjektet 2. halvår 2021, som oppfylt.

Hovedstyret i KS har satt som en forutsetning for selskapsetableringen at det inngås samarbeidsavtale mellom KS og HOD om det videre arbeidet, noe denne avtalen regulerer. I tillegg er det en forutsetning at det skal inngås samarbeidsavtaler mellom KS og samarbeidskommuner.

Selskapets formål er av hovedstyret i KS vedtatt å være:

- Være juridisk subjekt for mottak og forvaltning av offentlige bevilgninger til prosjektet for det videre arbeidet med Felles kommunal journal fra og med stiftelsestidspunktet
- Videreføre prosjektarbeidet med å etablere grunnlaget for stegvis realisering av Felles kommunal journal inklusive anskaffelses-, løsnings- og gjennomføringsstrategi. Prosjektarbeidet skal tydeliggjøre hvordan realiseringen skal organiseres, finansieres og styres herunder utrede selskapskonstruksjoner samt former for fremtidig virksomhet samt øvrige gjenstående punkter påpekt av KS og kommuner gjennom vedtak i Nasjonalt e-helsestyre. Arbeidet skal gjøres i nært samarbeid med samarbeidskommuner, KS, Direktoratet for E-helse og Norsk Helsenett SF. Målet er å utvikle et oppdatert og eksternt kvalitetssikret styringsdokument med klare anbefalinger til veien videre iht. kravene i statsbudsjettet for 2021, samt et fyllestgjørende beslutningsgrunnlag for deltakende kommuner, KS og Helse- og omsorgsdepartementet for å ta stilling til videre veivalg
- Gjennom samarbeidsprosjektet sørge for utvikling av nødvendig grunnlag for den fremtidige organiseringen, herunder forberede etablering av et evt. nytt selskap med kommunalt majoritetseierskap, forutsatt at beslutningsgrunnlaget gir en positiv anbefaling om å videreføre arbeidet.
- I samarbeid med KS gjennomføre forankringsprosesser mot alle interessenter, inklusive kommuner, fag- og interesseorganisasjoner og leverandørmarkedet

Formålet med Avtalen

Avtalen omhandler samarbeidet mellom Helse- og omsorgsdepartementet og KS fram til et oppdatert styringsdokument og beslutningsgrunnlag om veien videre for administrativ og politisk

behandling i kommunene utenfor helseregion Midt-Norge, KS og Helse- og omsorgsdepartementet foreligger.

Formålet med samarbeidsavtalen er å legge til rette for, og understøtte, det videre arbeidet med Felles kommunal journal i henhold til rammene gitt i Prop. 1S (2020-2021), samt de avklaringer KS og samarbeidskommuner har behov for ivaretas i arbeidet, herunder avklaringspunktene i NEHS fra 27. februar 2020 samt konklusjonspunktene fra 3. juli 2020 og det til enhver tid gjeldende mandat for samarbeidsprosjektet slik dette gis fra styret i interimsvirksomheten. Det er samarbeidsprosjektet som skal utrede de gjenstående avklaringer som en del av beslutningsgrunnlaget for politisk behandling i kommunene. I de tilfellene dette krever formelle avklaringer med nasjonale myndigheter, vil det tas opp i selskapets styringslinje for avklaringer mellom KS som eier av interimsvirksomheten og HOD. Samarbeidsavtalen skal tydeliggjøre partenes ansvar og roller i dette.

Helse- og omsorgsdepartementet støtter med denne avtalen interimsselskapets formål og innretning. Ved en eventuell videreføring av prosjektet til gjennomføringsfase og videre inn i permanent drift og forvaltning er staten ved Helse- og omsorgsdepartementet villig til å gå inn på eiersiden i et aksjeselskap med en minoritetspost som ikke gir negativ kontroll, dersom kommunene ønsker det. Prosjektet skal i tillegg foreslå alternative organisasjonsformer og -strukturer der det er naturlig med statlig og kommunalt samstyring og felles eierskap.

Partene vil i fellesskap vurdere grunnlaget for alternative selskapsformer og -konstruksjoner når dette er nærmere utredet av samarbeidsprosjektet, herunder grunnlaget for et eventuelt særlovselskap. Formålet er å finne en best mulig egnet selskaps/samarbeidskonstellasjon for å understøtte det videre arbeidet i ulike faser frem til fremtidig drift og forvaltning av felles kommunal journal.

Partene er enige om å løfte saker fra samarbeidsprosjektet til konsultasjon mellom regjeringen og KS der det er behov for å drøfte statlige rammebetingelser og måloppnåelse innen kommunal virksomhet.

Avtalen inngås med forbehold om at interimsselskapet først etableres dersom et tilstrekkelig antall av samarbeidskommunene inngår samarbeidsavtaler med KS om å delta i det videre arbeidet.

Økonomiske rammebetingelser for samarbeidsprosjektet

Stortinget har i statsbudsjett for 2021 bevilget 103 millioner kroner til programaktiviteter i felles kommunal journaløsning (Felles kommunal journal). Det vises for øvrig til statens finansiering av programaktiviteter i 2021 og 2022 slik dette er omtalt i Prop. 1 S (2020-2021) og Prop. 195 S (2020-2021). Bevilgningen forvaltes på vegne av Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) av Direktoratet for e-helse, som en tilskuddsordning. Styringsgruppen for samarbeidsprosjektet, per juni 2021, bedt om en re-planlegging i lys av status og risikobildet i prosjektet og som vil tas opp med nasjonale myndigheter høsten 2021. Re-planlegging av samarbeidsprosjektet vil kunne påvirke periodisering av økonomiske behov.

Til grunn for statens finansieringsbidrag til Felles kommunal journal legges føringer om at:

- a. Den forberedende styringsgruppen, og senere selskapet med kommunalt majoritetseierskap, skal utarbeide et oppdatert styringsdokument for felles kommunal journaløsning
- b. Styringsdokumentet skal underlegges kvalitetssikring, men det stilles ikke krav om bruk av statens kvalitetssikringsordning (KS2).
- c. Før kunngjøring av anskaffelser skal det være forpliktende deltagelse fra kommuner som representerer minst 55 pst. av befolkningen utenfor helseregion Midt-Norge.

Statens finansiering av programaktiviteter utover 2021 og 2022 forutsetter at betingelsene i pkt. a-c er oppfylt. Regjeringen tar sikte på, når pkt. a-c er oppfylt, å fremme forslag for Stortinget om tilsagnsramme for hele statens bidrag til programaktiviteter i Felles kommunal journal.

Det vises for øvrig til betingelsene for det statlige finansieringsbidraget fra 2023 slik dette er omtalt i Prop 1 S (2020-2021). Det tas forbehold om statens videre støtte i den årlige behandlingen av statsbudsjettet. Det tas videre forbehold om Stortingets tilslutning.

Partene er enige om at et «oppdatert styringsdokument» skal utarbeides som en del av et beslutningsgrunnlag for administrativ og politisk behandling hos deltakende kommuner slik at de kan ta stilling til videre veivalg for arbeidet med felles kommunal journal. Partene er enige om at interimsvirksomheten selv velger kvalitetssikringstilnærming best tilpasset de kommunale beslutningsprosessene, etter drøfting i prosjektstyret for interimsvirksomheten og dialog med nasjonale myndigheter.

Partenes oppgaver og ansvar

KS vil:

- Etablere et aksjeselskap som skal være tilskuddsmottaker og sikre videreføring av prosjektet fram til en endelig vurdering av om, og eventuelt hvordan, prosjektet skal videreføres.
- Bistå prosjektet med relevant kompetanse og ressurser, der det er hensiktsmessig.
- Legge til rette for kommunikasjons- og forankringsprosesser gjennom KS' etablerte politiske og administrative styrings- og samarbeidsarenaer samt nettverk i kommunal sektor
- Formalisere samarbeidsprosjektet i en egnet eier- og styringsstruktur der staten deltar med representanter fra Norsk helsenett SF og Direktoratet for e-helse i Prosjektstyret for samarbeidsprosjektet
- Inngå samarbeidsavtale med samarbeidskommuner om det videre arbeidet med Felles kommunal journal
- I samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet utarbeide tydelige rammebetingelser for gjennomføring av samarbeidsprosjektet
- Avklare grensesnitt og relasjoner til andre tiltak, i samråd med Helse- og omsorgsdepartementet
- KS vil, med bistand fra staten og samarbeidskommuner, koordinere forankringsprosesser og innspillrunder som setter kommunene, utover samarbeidskommunene, i stand til å gi tilbakemeldinger på arbeidet underveis og ta endelig stilling til en eventuell forpliktelse eller opsjon.
- KS vil i samarbeid med Norsk helsenett SF og Direktoratet for e-helse, samt eventuelt andre statlige etater, etablere samarbeidsarenaer med prosjektet Felles kommunal journal der det er gjensidige avhengigheter og mulige synergieffekter

Helse- og omsorgsdepartementet vil:

- Bidra til at felles kommunal journals behov for standarder, felles språk, nasjonale e-helseløsninger og felleskomponenter understøttes arbeidet i den videre utviklingen.
- Legge til rette for tilskuddsregelverk som bidrar til måloppnåelse, smidig gjennomføring og effektiv bruk av ressurser i samarbeidsprosjektet. Understøtte at Direktoratet for e-helse som myndighetsorgan bistår samarbeidsprosjektet med relevant kunnskap og erfaring, veiledning og bidra i dialog knyttet til ulike valg i oppdatert styringsdokument for felles

kommunal journal. Direktoratet for e-helse vil også bistå i avklaringer rundt grensesnitt og relasjoner til andre tiltak.

- Bidra med kompetanse og ressurser inn i samarbeidsprosjektet fra relevante statlige etater og virksomheter, eksempelvis Norsk helsenett SF og Direktoratet for e-helse. Ressursbidrag konkretiseres i egne avtaler, i henhold til prislister fra de respektive virksomhetene utarbeidet etter prinsippet om reell kostnadsdekning. .
- Bistå i spørsmål rundt vilkår og rammebetingelser som kun kan løses på et statlig nivå etter at det foreligger et grunnlag fra prosjektet om hvilke vilkår og rammebetingelser dette gjelder som er nødvendig for en vellykket prosjektgjennomføring
- Finansiære programaktiviteter iht. de føringene som følger av Statsbudsjettet og Tilskudsregelverket.
- Bidra inn i kommunikasjonsprosesser om tiltaket felles kommunal journal og hvordan dette understøtter nasjonale målsettinger om en innbygger – en journal
- Bidra inn i forankringsprosesser, f.eks. delta inn i Storbynettverket, kommunedirektørutvalg, KommIT-rådet, fag- og prioriteringsutvalg, med alle kommuner utenfor helseregion Midt-Norge om felles kommunal journal og statens bidrag inn i og forventinger til det videre arbeidet

Andre berørte parter og forventning til medvirkning

Avtalen gjøres kjent for kommunene og andre relevante aktører i statlige og kommunal sektor gjennom:

- De formelle styringsorganene og øvrige relevante arenaer i KS
- Informasjon til kommunene
- Styringsdialogen med underliggende virksomheter til HOD

Denne avtalen regulerer kun interimfasen frem til kommunene har politisk behandlet prosjektets anbefaling om veien videre.

De regionale helseforetakene bidrar til prosjektet gjennom samarbeid om konkrete tiltak og ved å bidra til at det etableres informasjonsdeling via nasjonale samhandlingsløsninger.

Varighet og evaluering

Avtalen gjelder fra 7. september 2021 til 31. desember 2022, med mulighet for forlengelse ett år av gangen, eller til en av partene ønsker å si den opp.

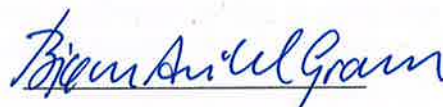
Innholdet i avtalen skal vurderes årlig og være tema i det bilaterale konsultasjonsmøtet, og ved behov i egne møter på politisk nivå. Samarbeidet skal i tillegg følges opp gjennom møter på administrativt nivå.

Underskrifter

Oslo, 7. september 2021

Helse- og omsorgsminister Bent Høie

Styreleder KS Bjørn Arild Gram

Vedlegg:

- Referat fra Nasjonalt e-helsestyre (styringsgruppe Akson) 27. februar 2020
- Konklusjonspunkter fra styringsgruppen av 3. juli 2020

